

«Овози Тоҷиқ»

Бани одам аъзои яқдигаранда!

Рўзнома аз соли 1924 чоп мешавад

Номи пешини рўзнома: «Овози тоҷик вақофат» (солҳои 1924), «Овози тоҷик» (солҳои 1924-1931), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1931-1940), «Ўзбекистони сурх» (солҳои 1950-1964), «Ҳақиқати Ўзбекистон» (солҳои 1964-1991).

5
октябри
соли 2022
Чоршанбе
№ 79 (14883)

сайт <http://ovozitojik.uz/>,
e-mail:
ovozitoj@umail.uz,
ovozitoj@list.ru

Дар Стратегияи рушди Ўзбекистони Нав идома додани қор бобати фароҳам овардани шароитҳои куллан мусоид барои соҳибкорон, вусъат додани иштироки тиҷорати хориҷӣ дар кишвари мо пешбинӣ гардиданд. Аз ҳама муҳимаш он мебошад, ки ба дигаргуниҳои мо тиҷорати хориҷӣ эътимод пайдо кард

Аз суҳбати Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат МИРЗИЁЕВ дар Венгрия

ТАШРИФ БА ВЕНГРИЯ БАРОИ БА ДАРАҶАИ БАЛАНД БАРДОШТАНИ РАВОБИТИ ҲАМКОРӢ ХИДМАТ МЕНАМОЯД

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев бинобар даъвати қониби Венгрия 3-4 октябр бо ташрифи расмӣ аз ин мамлакат боздид ба амал овард.

4 октябр дар майдони Лайош Косут дар назди бинои парламони Венгрия дар Будапешт маросими истиқбол расми Президентии Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев баргузор шуд.

Дар майдон ба шарафи меҳмони олий Қаровули фахрии аскарони пӣда ва савора саф орошанд. Оркестри харбӣ гимноҳои давлатии ҳар ду мамлакатро навохтанд.

Президент Шавкат Мирзиёев ва Президенти Венгрия Каталин Новак узви ҳайати вакилони расмиро пешвоз гирифтанд.

Маросим бо марши тантанавии қаровули фахрӣ ба охир расид.

Шавкат Мирзиёев дар доираи сафари давлатӣ ба Венгрия ба пойа маҷмуи ёдгори майдони Қаҳрамони шаҳри Будапешт гулчанбар гузошт.

Сарвари давлати мо хотираи арбобони барҷастаро, ки дар ташақули давлатдорӣи Венгрия ҳисса гузоштаанд, пос дошт.

Майдони Қаҳрамон – яке аз хиёбонҳои асосии шаҳри Будапешт ба Феҳристи мероси ҷаҳонии ЮНЕСКО дохил карда шудааст. Дар маркази он ёдгори Ҳазорсола бо 7 пешвоёни қабилаҳои мочар дар болои пойа гузошта шудааст. Он ба аз қониби

венгерҳо соҳиб шудан ба ватани ҳозиразамон ва асос гузоштани Шохигарии Венгрия бахшида шудааст.

Маҷмуи ёдгори инчунин 2 колони иборат аз ҳайкалҳои шахсиятҳои барҷастаи халқи венгерро фаро мегирад. Дар назди ҳайкали ёдгори ба шарафи Қаҳрамони Венгрия лавҳаи ёдгори гузошта шудааст.

Дар Қасри Шандори Будапешт мулоқоти Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев бо Президенти Венгрия Каталин Новак ба амал омад.

Пеш аз оғози вохӯри роҳбари кишварамон дар Китоби меҳмонҳои фахрӣ навиштаҷот гузошт, маросими суратгирии яқҷояи президентҳо ба амал омад.

Сарони давлатҳо доир ба тақдими минбаъдаи шарикӣ бисёрҷонибаи стратегияи Ўзбекистону Венгрия табаддули афкор намуданд.

Таъкид гардид, ки робитаҳои амиқи таърихӣ, арзишҳои муштарак ва менталитети яққелаи мардуми ду кишвар заминаи мустақам барои густириш ва тақдими муносибатҳои дӯстона мебошанд. Нақши олимони шарқшинос дар омӯзиши таърихи муносибатҳо ва мероси бони маданияи халқҳои мо, ки дар байни онҳо Армӣний Вамбери, Исҳоқ Иброҳим ва

дигарон ҳастанд, махсусан қайд карда шуд.

Президентҳо рушди босуръати ҳамкориҳои дӯчониба, амиктар шудани муқоламаи густурдаи сиёсӣ, идомаи дастгирии мутақобила, густариши робитаҳои байнипарлумонӣ ва ҷамъиятиро бо қаноатмандӣ қайд карданд.

Афзудани ҳамкориҳои тиҷоратӣ иқтисодӣ ва сармоявӣ ба сифати барқарорӣ муҳим зикр шуд. Таъкид гардид, ки дар солҳои охир ҳаҷми муомилоти мол қариб се баробар афзуд.

Дар ҷабҳи ҳамаҷонибаи иқтисодӣ ва сармоявӣ байниҳукумати Ўзбекистону Венгрия оид ба ҳамкориҳои иқтисодӣ ва Шӯрои соҳибкорони Ўзбекистону Венгрия, ки ҷамъомади дуҷонибаи он 3 октябри соли равон дар Будапешт баргузор гардид, нақши махсус доранд.

Чонибҳо ба он чиз ақидаи ягона доранд, ки ба низоми сабуқиҳои «GSP+»-и Иттиҳоди Аврупо пазируфта шудани Ўзбекистон барои ҳеле афзудан ва диверсификатсияи савдои тарафайн имкониятҳои нав фароҳам меоваранд.

Дар рушди ҳамкориҳои Ўзбекистону Венгрия соҳаи фарҳангӣ-инсонпарварӣ мақоми муҳим дорад. Қайд

карда шуд, ки аз қониби Ҳукумати Венгрия қарори зиёд кардани квотаҳои харсола барои донишҷӯён ва докторантоҳои Ўзбекистон бинобар хати барномаи «Хунгарикум» то ба 170 стипендия қабул карда шуд.

Мувофиқи мақсад будани баргузори анҷумани дуҷонибаи иқтисодӣ ва тиҷоратӣ муассисаҳои таълими олий таъкид гардид.

Сарони давлатҳо ҳамчунин доир ба масъалаҳои мубрами байналмилалӣ ва минтақавӣ табаддули афкор намуда, масъалаҳои идомаи муқоламаи пуришдӣ ва дастгирии мутақобила дар доираи соҳорҳои бисёрҷонибаро баррасӣ намуданд.

Дар анҷоми мулоқот Президенти Ўзбекистон Президентии Венгрияро даъват намуд, ки дар вақти барои ӯ мувофиқ ба кишвари мо ташриф оварад.

Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев дар шаҳри Будапешт бо роҳбарони ширкат ва банқҳои бузурги Венгрия мулоқот кард.

Дар чорабинӣ вазирӣ рушди иқтисодии Венгрия Мартон Над, раиси Палатаи савдои саноат Ласло Парраг, роҳбари «OTR Bank» Шандор Чани, ҳамчунин, сарони тақрибан 20 ширкат ва корпоратсияҳои бузург, аз ҷумла «Gedeon Richter»,

«Bonafarm», «Wizz Air», «Raba Holding», «Meditor», «Master Good», «Kite» ва ғайра иштирок доштанд.

Бояд зикр намуд, ки вохӯриҳо бо доираҳои корчаллон ҷиҳати муттасили сафарҳои хориҷӣ роҳбари Ўзбекистон гардиданд. Онҳо барои ба роҳ мондани қарордодҳои бевосита ва пешбурди қомебиҳои мамлақати мо дар татбиқи лоиҳаҳои тиҷоратӣ ва иқтисодӣ, ҷалби сармояҳои хориҷӣ мусоидат менамоянд.

Венгрия дар Аврупо яке аз кишварҳои иқтисодӣ мунтазам инқишоф меёбад. Микдори корхонаҳои муштарак ва ҷамъи сармояҳо зиёд мешавад.

Дар чараёни вохӯри пешомадҳои самти ҳамкориҳои муфиди тарафайн дар ҷабҳаҳои зерин, аз ҷумла доруосозӣ, кишоварзӣ, саноати хӯрокворӣ, электроника ва электротехника, соҳаҳои кимиё, бофандагӣ, чарм ва автомобилсозӣ баррасӣ шуданд.

Қайд гардид, ки дар Ўзбекистон ислоҳоти васеъмиқёс амалӣ мегарданд, ки ба куллан тақмил додани та-

моми соҳа ва самтҳои иқтисодӣ, ҳамчунин баланд бардоштани некуҳали аҳоли нигаронида шудаанд.

Сарвари мамлақати мо қомебиҳои асосии сиёсати иқтисодӣи Ўзбекистонро тӯли солҳои охир номбар кард, ки дар байни онҳо озодқунии бозори асёр ва репатрасияи даромад, барномаи хусусигардонии активҳои давлатӣ ва банқҳо, иншооти саноатӣ ва инфрасохторӣ, ислоҳоти андоз ва бисёри дигарҳо буданд.

Дар Стратегияи рушди Ўзбекистони Нав идома додани қор бобати фароҳам овардани шароитҳои куллан мусоид барои соҳибкорон, вусъат додани иштироки тиҷорати хориҷӣ дар кишвари мо пешбинӣ гардиданд. Аз ҳама муҳимаш он мебошад, ки ба дигаргуниҳои мо тиҷорати хориҷӣ эътимод пайдо кард, – гуфт Шавкат Мирзиёев.

Дар мулоқот соҳмон додани Бунёди муштарак барои бо маблағ таъмин кардани лоиҳаҳои афзалиятнок, ки солҳои наздиктарин иҷро хоҳанд шуд, зикр гардид.

(Давомаш дар саҳ.2)

Сурати Хидмати матбуоти Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон.

ВАЗИРОНИ ШИРКАТКУНАНДАИ «TOURISM EXPO JAPAN 2022» БА САМАРҚАНДИ БОСТОНӢ ХОҲАНД ОМАД

Тавре ки котиби матбуоти Вазорати туризм ва мероси фарҳангии ҷумҳурӣ Лола Раҳмонбоева хабар дод, дар шаҳри Токио намоишгоҳи байналмилалӣи сайёҳии «Tourism EXPO Japan 2022» баргузор гардид. Дар доираи он конференси вазирони мушорикаткунанда низ роҳандозӣ шуд. Дар ин конференси ноиби нахуствазир-вазирони туризм ва мероси фарҳангии ҷумҳурӣ Азиз Абдуҳакимов иштирок намуд.

Ба гуфтаи котиби матбуоти Вазорати туризм ва мероси фарҳангӣ ин намоишгоҳ ва конференси аз қониби Иттиҳодияи сайёҳии Чопон – JATA бо дастгирии UNWTO (Соҷмони ҷаҳонии сайёҳии Созмони Милалӣ Муттаҳид) ташкил карда шуд.

Дар чорабинӣ намоёндогони Созмони ҷаҳонии сайёҳӣ, роҳбарони иттиҳодияҳои байналмилалӣи сайёҳӣ аз қабили АТТА (Иттиҳодияи байналмилалӣи нақлиёти ҳавоӣ), ПАТА (Иттиҳодияи сайёҳии кишварҳои Осиё ва уқёнуси Ором), WTTC (Со-

ҷмони ҷаҳонии сайёҳии СММ), коршиносони байналмилалӣи соҳаи сайёҳӣ, вазирони сайёҳии як қатор кишварҳо ширкат варзиданд.

Дар солҳои охир салоҳияти сайёҳии Ўзбекистон ҳеле доман фароҳ карда, таваҷҷуҳи соҳмонӣи сайёҳии оламро низ ба худ ҷалб намудааст. Азиз Абдуҳакимов маъз дар конференси вазирон дар бораи афзоиши салоҳияти сайёҳии ҷумҳурӣ ва ислоҳот дар ин соҳа ҳарф зад, – гуфт ӯ.

Иштирокчиёни конференси ба шарикӣи бахшҳои давлатӣ ва хусусӣ ба мақсади дарёф-

ти роҳҳои нави пешбурди соҳаи сайёҳӣ дар давраи пас аз пандемияи таваҷҷуҳи хос зоҳир намуданд. Ин матлаб зимни суҳбати иштироккунандагони конференси таъкид шудааст.

– Медонед, дар ин баромадҳои худ вазирони кишварҳои манфиатдор қайд намуданд, ки ҳукумати кишварҳо барои ҳамкорӣ дар соҳаи туризм нерӯҳои худро бояд муттаҳид созанд ва аз Ёлломияи Глазго пуштибонӣ кунанд. Албатта, дар ин росто вақилон аҳамияти баланди ташаббуси Ўзбекистонро дар бораи баргузори ду чорабинии бузургӣ байналмилалӣ дар соли 2023 таъкид варзиданд. Он мусоидат менамояд, ки Конференси 14-уми қонибдорони Конвенсия оид ба ҳифзи намунаҳои муҳоҷирати ҳайвоноти ваҳшӣ ва Конвенсияи СММ оид ба муҳоҷирати бо биёбоншавӣ ва хушқосолӣ таҳти иҷро қарор гирад. Инчунин, вақилони конференси Токио ба му-

вофиқа расиданд, ки масъалаҳои рушди минбаъдаи соҳаи сайёҳии ҷаҳониро таваҷҷуҳи намунадор. Ин матлаб зимни суҳбати иштироккунандагони конференси таъкид шудааст.

Дар фарҷоми чорабинӣи вазирони мамлокии хориҷӣ, роҳбарони ҳайатҳо, роҳбарони соҳмонҳои байналмилалӣи барои иштирок дар кори иҷлосияи 25-уми Ассамблеяи генералӣи UNWTO дар соли 2023 ба шаҳри Самарқанд даъват шуданд.

– Хувайдоист, ки вақилони ин конференси дар бораи иштироки бевоситаи худ дар чорабинии дар пешистодаи Самарқанд ибрози омодагӣ карданд. Инчунин, майлу рағбат ва иштиқоқшон барои шиносӣ бо иқтидорҳои ҷаҳонӣи байналмилалӣи Ўзбекистон, дидани шаҳрҳои бостониҳои он ҳеле беандоза буд, – гуфт дар поёни суҳбат котиби матбуоти вазорат.

Мирасрор АҲРОРОВ, муҳбири «Овози Тоҷиқ».

Нуктаи назари депутат

ИФОДАИ АМАЛИИ УСТУВОРИИ ҚАДР ВА МАНФИАТҲОИ ИНСОН

Дар кишварамон гиромӣ доштани қадри инсон, хусусан фароҳам овардани шароити мусоид ба маҳбусон, таъмин кардани ҳуқуқи озодиҳои онҳо ба меъри асосии ислоҳоте, ки ба ҳаёт татбиқ карда мешавад, таъкид меёбад. Зеро инсон, ҳуқуқ, шаъну шарафи ӯ аз ҳама чиз волотар аст.

Аз ин ҷиҳат, дар Палатаи қонунгузори Олий Маҷлис низ дар чараёни баррасии лоиҳаҳои қонун ба таъмин кардани иштироки қомеа, шундани муроҷиатҳои шаҳрвандон, дар байни аҳоли гузарондани мулоқоти кушод эътибори алоҳида дода мешавад.

Аз ҷумла, лоиҳаи қонун «Дар бораи ворид намудани тағйироти иловаҳо ба базе ҳуҷҷатҳои меъриии Ҷумҳурии Ўзбекистон, ки ба ҳифзи бо-эътимоди ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунӣ маҳкумшудагон нигаронда шудааст», ки ба қарибӣ дар ҷамъомади Палатаи қонунгузорӣ баррасӣ гардид, дар асоси пешниҳодҳои мардум тақмил дода, муқаммал гардонда шуд.

Дар чараёни ба қироати дуҷонибаи қардани лоиҳаи қонун аз қониби қумитаи қорҳои муайян анҷом дода шуданд. Аз ҷумла, «Харитаи роҳ» таҳия шуда, бо мақсади таъмини иҷрои вазифаҳои дар он муайянгардида аъзои қумита ба муассисаҳои ислоҳоти воқеъ дар шаҳри Чирчиқ ва ноҳияи Зангиотаи вилояти Тошканд рафта, ҳолати он чоро омӯхтаанд. Бо маҳкум-

шудагон суҳбат карда, мазмуну аҳамияти лоиҳаи қонун фаҳмонда шуд.

Инчунин, дар Палатаи қонунгузорӣ бо иштироки депутатҳо, қоршиносон ва қормандони соҳа бо мақсади фаҳмондани лоиҳа ва ислоҳоти охириини низоми семинару суҳбатҳои «мизи мудаввар» гузаронда шуд. То имрӯз тақрибан 10 ҷамъомади гуруҳӣ қорӣ ба баҳси байни фраксияҳо оид ба муҳиммаи матни барои қироати дуҷонибаи лоиҳа омодашуда баргузор гардид.

Ҳуҷҷати маъмур дар ҷамъомадҳои фраксияҳои ҳизбҳои сиёсӣ муфассал баррасӣ гардида, пешниҳодҳои вақилон оид ба лоиҳаи қонун мавриди таҳлил қарор гирифта, пешниҳодҳо, ки асоснок донаста шуданд, дар лоиҳа инъикос ёфтанд.

Масалан, дар сарҳати панҷуми моддаи нӯҳуми Кодекси ҷиноиву иҷроияи пас аз каллимаи сурдо ҷумлаи (забони имову ишора) хориҷ карда шуд, яъне ба моддаи 28-уми Қонун «Дар бораи ҳуқуқҳои шаҳсонӣ ноғирӣ» мувофиқ гардонда шуд.

(Давомаш дар саҳ.2)

ТАШРИФ БА ВЕНГРИЯ БАРОИ БА ДАРАҶАИ БАЛАНД БАРДОШТАНИ РАВОБИТИ ҲАМКОРӢ ХИДМАТ МЕНАМОЯД

(Аввалаш дар сах. 1).

Пешниҳод шуд, ки маҳз барои ширкатҳои Венгрия минтақаи ҷудогонаи саноатӣ ҷудо карда, - он бо тамоми инфрасохтори зарурии истеҳсоли таъмин карда шавад.

Бинобар ақидаи роҳбарии давлати мо, лоиҳаҳои муштараки оянда, ки дар доираи таъбиқ сохтани онҳо аз ҳаҷми маҷмаи кашфиёти олимӣ, инноватсияҳои конструкторӣ ва технологияи шарикони венгерӣ самарани баланди синергетикӣ хоҳанд дод.

Президент Шавкат Мирзиёев ба ҳар қадом узви ҳайати тижорати Венгрия муроҷаат кард. Дар бораи нақшаҳои бобати таъбиқ намудани лоиҳаҳои мушаххаси муштарақ мубодилаи мұфассали афкор ба амал омад. Қатъиян изҳор шуд, ки тижорати Венгрия бобати таъбиқ сохтани нақшаҳои сармоявии онҳо ҳамаҷониба дастгирӣ карда мешавад.

Ҳар як соҳибкорро ба кишвари мо давлат мекунам, то бубинад ва бовар кунад, ки имрӯз Ӯзбекистон – ин бехтарин кишвар барои сармоягузорӣ мебошад! - қайд намуд Президент.

Дар наватҳои худ намоёндогони диораҳои корҷаллонии Венгрия ба натиҷаҳои ислоҳоти мунтазамии иқтисодие, ки дар Ӯзбекистон таъбиқ мегарданд, баҳои баланд доданд, ҳамчунин иборос доштанд, ки барои ворид шудан ба имзо расиданд, исботи равшани навбатии рағбати баланди ҳар ду ҷониб гардид.

Анҷумани тижорати Ӯзбекистониву венгерӣ, ки ба қариби баргузор шуду дар доираи он дар ҳаҷми зиёда аз 1 миллиард доллар шартномаҳои сармоявӣ, тижоратӣ ва молиявӣ ба имзо расиданд, исботи равшани навбатии рағбати баланди ҳар ду ҷониб гардид.

Дар анҷумани мулоқот дар бораи қабул кардани «Харитаи роҳ»-и маҷмӯъ бинобар амалан таъбиқ сохтани тамоми лоиҳаҳои пешбинӣшуда бо зикри муқлатҳои мушаххас ва иҷрогарони маъсӯл созишнома ҳосил шуд.

Ба роҳбарони вазорат ва идораҳои Ӯзбекистон супурда шуд, ки ба шарикони венгерӣ бобати бо мұваффақият амали намудани фаъолияти соҳибкорӣ дар мамлакатаи мо ҳамаҷониба кумак расонанд.

Дар қасри «Кармелита» дар Будапешт Президентии Ҷумҳурии Ӯзбекистон Шавкат Мирзиёев ва Сарвазирии Венгрия Виктор Орбан дар доираи маҳдуд мулоқоти дучониба баргузор намуданд.

Зимни суҳбат масъалаҳои минбаъд вусъат додан ва амиксозии шарикони стратегии Ӯзбекистон Венгрия баррасӣ гардиданд.

Президенти Ӯзбекистон ба пешвои Венгрия барои пазириши гарм ва меҳмондӯстии самимӣ дар сарзамини Венгрияи дӯст самимона миннатдорӣ изҳор намуд.

Роҳбарии давлат бо қаноатмандии амиқ рушди муттасил ва мунтазам мустаҳкам гардидаи шарикони ҳамаҷонибаи стратегӣ байни ду мамлакатро таъкид кард. Қайд гардид, ки аҳду паймон дар натиҷаи таърифи расмӣ роҳбарии Ҳукумати Венгрия ба Ӯзбекистон моҳи март соли 2021 дар муносибати байни Ӯзбекистон Венгрия саҳифаи нав боз намуда, ҳамкориҳои дучонибаро ба дараҷаи боз ҳам баланд бардошт.

Робитаҳои дар дараҷаҳои муқтадирӣ фаъол гардида, гуфтугӯҳои босамари сиёсӣ ва ҳамкориҳои байнипарлумонӣ роҳандозӣ гардид, лоиҳаҳои муштарақ дар соҳаҳои тижорату иқтисодӣ ва сармоягузорӣ ба амал таъбиқ гардида, таъбули маданияти инсонпарварӣ афзоиш меёбад.

Зимни гуфтугӯ ба минбаъд вусъат додани ҳамкориҳои тижорату иқтисодӣ, таъбиқи лоиҳаҳои муштарақи сармоягузорӣ, аз он ҷумла бо роҳи ҳамкориҳои саноатӣ, эътибори алоҳида нигаронда шуд. Ба ҳамин маъни ҳамдигарро пурра намудан ва шабоҳати стратегияи рушди иқтисодии миллий, ки ба диверсификация ва индустриализация нигаронда шудааст, таъкид гардид.

Зикр шуд, ки дар солҳои охир таъбули мол аллақай афзуд ва тамоми имконот ва пешомад барои ба маротиб афзудани он вучуд дод. Ба ин инчунин молики мақоми «GSP+»-и Иттиҳоди Аврупо гардидаи Ӯзбекистон мусоидат менамояд.

Ҷонибҳои ният доранд, ки ба ҳамдигар имтиёзот ва преференсияи вогузор намоёнд, истеҳсоли маҳсулотҳои омодаро яқъо ташкил намуна, онро ба бозорҳои мамлакатҳои ИДМ, Осиеӣ Шарқӣ ва Ҷанубӣ, инчунин Шарқи Наздик бароранд.

Соҳаҳои истиқболноки ҳамкорӣ дорусозӣ, хоҷагии қишлоқ, электротехника, мошинсозӣ, инноватсия, рақамисозӣ, нахлӣ ва ҳамчунин тадқиқотҳои илмӣ ба забон гирифта шуданд.

Пешвоёни ду мамлакат инчунин муқимоти муҳими байналхалқӣ ва минтақавиро мӯҳима намуданд. Масъалаҳои ҳамкорӣ дар доираи сохторҳои байналхалқӣ, аз он ҷумла СММ, САҲА, Ташкилоти давлатҳои туркӣ ва

ғайра дахл карда шуданд.

Сарвазирии Венгрия иштироки худро дар ҳамаи нахустини Ташкилоти давлатҳои туркӣ, ки моҳи ноябри соли ҷорӣ дар шаҳри Самарқанд баргузор мегардад, тасдиқ кард.

Президенти Ҷумҳурии Ӯзбекистон Шавкат Мирзиёев ва Сарвазирии Венгрия Виктор Орбан гуфтугӯро дар ҳайати васеъ бо иштироки ҳайати расмӣ ду мамлакат идома доданд. Ҳар ду пешво зикр карданд, ки соли 2021 ба дараҷаи шарикони стратегӣ баровардани муносибати байни Ӯзбекистон ва Венгрия воқеан рӯйдодӣ таърихӣ ба шумор меравад ва ба воқеияти дӯстии қадими халқҳо ва рушди имрӯзаи ҳамкориҳои муфиди тарафайн ҷавобгӯ мебошад.

Ба минбаъд вусъат додани ҳамкориҳои сиёсӣ, тижорату иқтисодӣ, сармоягузорӣ ва маданияти инсонпарварӣ эътибори алоҳида нигаронда шуд.

Роҳбарии давлат таъкид кард, ки солҳои охир ҳаҷми савдои ҷонибҳои қариб се баробар зиёд гардид. Ҷонибҳои дар бораи нақшаи мақсаднокӣ то 500 миллион доллар расондани таъбули моли дучониба дар солҳои наздик қарор намуданд.

Виктор Орбан изҳор намуд, ки Венгрия Ӯзбекистонро ба сифати шарикони муҳим ва сармоягузори афзали менамояд. Барномаи сармаҳсули таърифи мазкур далели равшани азияи ҷонибҳои ба инкишофии гуфтугӯӣ фарогир мебошад.

Дар бобати таърихи нав бахшидан ба рушди ҳамкорӣ дар соҳаҳои хоҷагии қишлоқ, нахлӣ, дорусозӣ, бофандагӣ, хуроқовӣ, электротехникӣ, сарфои об ва индустриалӣ аҳду паймон ба амал омад.

Бо ин мақсад ба ҳукумату супурда шуд, ки дар мӯддати наздик барои таъмини молиявии лоиҳаҳои бартарини Фонди муштарақ таъсис диҳанд.

Ҳамазамон бизнес-форумҳо ва наомишгоҳҳо мунтазам баргузор хоҳанд шуд, захираҳо ба таври пурра қорбурд гардида, тамоми самтҳои ҳамкориҳои муфиди тарафайн фаро гирифта хоҳанд шуд.

Ҷонибҳои бо қаноатмандӣ таъкид намуданд, ки ҷамъбастии мұваффақиятҳои бизнес-форум бо имзои қарордодҳои сармоягузорӣ ва шартномаҳои тижоратӣ ба микдори беш аз 1 миллиард доллар натиҷаи амалии мушаххаси ҳамкориҳои босамари ду мамлакат ба шумор меравад.

ХАБАРҶО ОБЪЕКТҶОИ НАВ БА ИСТИФОДА СУПУРДА МЕШАВАНД

Дар ноҳияи Янгиҳаёти пойтахт барои объектҳои нав ва маросими мутантани ба истифода супурдашавии онҳо ба амал меоянд.

Ҷунончи, ба наздикӣ дар ин ҷо бинои замонавӣ Маркази хидматҳои кумаки таъҷилии тиббӣ қад рост кард. Дар маросими кушоиш ҳокими шаҳр ва дигарон бобати ислоҳоти тиббӣ дар мамлакат, ки амалии гардида ва сифати хидматрасонӣ дар соҳа торафт бехтар мешавад, сӯхан ронданд. Марказ бо ускунаҳои асрии тиббӣ мӯҷаҳҳаз буда, барои ҳодимон ва ҳамаи онҳон, ки ба ин даргоҳ муроҷиат кардаанд, Дорувор низ расу-бас. Ба фаъолият оғоз кардани Маркази нав 140 ҷойи нави корӣ ташкил гашт. Дар ин ҷо алҳол 60 нафар дӯхтур, 40 нафар ҳодимоне, ки маълумоти миёнаи тиббӣ доранд, кор мекунанд.

Дар маҳаллаи "Орият" муассисаи таълими томактабии рақами 122-юм ба бинои замонавӣ молиқ гашт, ки дорои 720 ҷой мебошад. Боғчи нави кӯдакони рақами 124, ки дар маҳаллаи Янги Чоштепа ба фаъолият сар кард, дар як вақт 330 нафар хурдатаронро қабул карда метавонад. Кушоиши ин даргоҳҳо низ тантананок сурат гирифтанд.

ОИЛА – МАВРИДИ ҶИМОЯ

Оила – қалъаи мӯқаддас. Давомнокии авлод маҳз дар хонадон ба мушоҳида расида, он як порчаи ҷудогонаи ҷомеа аст. Вале дар оилаҳо баъзан ҳодисаҳои нохуш сар мезананд.

Рӯй додани ҷиноятҳои оилавӣ ва зӯрварихо дар хонадон, ки вақтҳои охир авҷ гирифтаанд, хеле таъшивошвар. Барои пешгирии ин иллат ҷороҳои таъҷилии андешида мешаванд, гуфта шуд зимни анҷумани матбуотӣ, ки дар пойтахт баргузор гардид. Таъкид ёфт сабаби асосии ҳолатҳои номатлуб дар хонадон норасоии рӯзгор ва муноқишаҳои ҳамдигарнофаҳмист. Барои пешгирии ҷиноят дар оила, аз таъйини эҳтиёт кардани бонувон, расонидани кумақҳои зарронеба ба ҷабридагон кумитаҳои дахлдор таъти ҳамкорӣ бо идораҳои ҳифзи ҳуқуқ рейдоҳо ташкил намуда ва ваъзи муҳити оилавиро дар ҷойҳо дақиқан месанҷанд. Дар ноҳияҳо марказҳои реабилитатсионӣ фаъолият мекунанд. Ин марказҳои иҷтимоӣ сайи мекунанд ҳусуан бонувоне, ки ордери ҷимояро молиқанд, дубора ба ноадолатиҳо рӯбарӯ наоянд. Барои расондани кумақҳои тиббӣ, психологӣ ва ҳуқуқӣ аз маслиҳати мутахассисони ин соҳаҳо истифода карда мешавад.

ДАР САҲНА – УСМОН НОСИР

Баъде қарори Президент дар бораи қайди 110-солагии Усмон Носир ба имзо расид, таҷлили ин сана дар ҷойҳо оғоз ёфт. Ҷунончи, ба ин муносибат донишҷӯёни Институти санъат ва маданияти Тошканд спектакли "Усмон Носир"-ро ба саҳна гузоштанд.

Нақши бачагию наврасӣ ва ҷавони пур аз таъшивош шиканҷаи шоирро, ки дучори таъбид ва дар авҷи камолоти эҷодӣ ҳазон шудааст, се нафар донишҷӯ бозиданд. Спектакл самарани меҳнати думоҳаи санъаткорони оянда буда, ба тамошобинон писанд омад. Драма бо унвони "Усмон Носир"-ро Шоир мардумии Ӯзбекистон Иқбол Мирзо навиштааст.

М. ШОДИЕВ, муҳбири "Овози тоҷик".

БОЗ ЯК ХАТСАЙРИ ҶАВОЙ

Пас аз он, ки тайёраҳои шаҳри Самарқанд «Осмони қушод» эълон шуд, парвозҳои «Дубай – Самарқанд» роҳандозӣ гардиданд.

Бо ин муносибат дар шаҳри Самарқанд бо иштироки авиаширкати flydubai ва ҳамкории Ӯзбекистони он ва дигарон анҷумани матбуотӣ ба вуқӯъ пайваст.

Сардори авиаширкати flydubai Гейт ал-Гейт иттилоъ дод, ки минбаъд самти мазкур соҳибистиқлол хоҳад шуд. Зеро мардуми Аморти Муттаҳидаи Араб ба мамлақати Имом ал-Бухорӣ, Мотурудӣ, Имом Маҳдуми Аъзам, Ҷоҳа Ахрори Вали ва дигар пешвоёни дини мубини Ислон тавачҷуҳӣ бештар доранд.

Ҷоло ширкат зиёда аз сад самти парвоз дорад. Гарчанде ҳозир дар як ҳафта ду маротиба парвоз пешбинӣ шудааст, аз охири моҳи октябр соли равон ду маротиба хоҳад афзуд.

«ФОРД» ДАР КЎҶСОР

Дар деҳаи дурдасти қӯҳистон – Оҳалики ноҳияи Самарқанд барои хизматҳои ёри таъҷилии нахустини реаномобилии замонавӣ тамгаи «Ford» омада, ба беморони мӯҳтоҷи табобат хизмати шоиста мерасонд.

– Бо гамғорӣ ва диққату эътибори сарвари давлатамон танҳо дар моҳи сентябр соли равон соҳиби 30 алад автомобилӣ махсус барои ёри таъҷилии шудем, – иборос дошт котиби матбуоти садорати ҳифзи тандурустии вилояти Самарқанд Элёр Мухаммадев, – онҳо ба шаҳру ноҳияҳои вилояти мо тақсим шудаанд, ки самти хидматрасонӣ ду маротиба кам, яъне 8-12 километро ташкил медиҳанд.

Зохир ҲАСАНЗОДА, хабарнигори "Овози тоҷик" дар вилояти Самарқанд.

Дар меҳмони «Овози тоҷик»

МУЛОҚОТИ САФИР БО ХОДИМОНИ ЭҶОДИ

Чанде қабл Сафири Фавкуллода ва Мухтори Тоҷикистон дар Ӯзбекистон, доктори илмҳои филологӣ, профессор, академики Академияи илмҳои Тоҷикистон Абдуҷаббор Раҳмонзода ба идораи рӯзномаи "Овози тоҷик" ташриф овард.

Сафир таассуроти хешро аз сафари корӣ дар вилояти Қашқадарӣ, ки чанде пеш он ҷо маҳфили ёдбуди адабиётшинос ва шарқшиноси маъруфи тоҷик, доктори илмҳои филологӣ, академик, Арбоби шоистаи илми ҶШС Тоҷикистон, Арбоби шоистаи илми ҶШС Ӯзбекистон, зодаи ноҳияи Китоби вилояти мазкур – Абдулғанӣ Мирзоев баргузор шуда буд, ба ҳам дид.

Ӯ таъкид намуд, ки Абдулғанӣ Мирзоев дар таҳқиқи дӯстии халқҳои тоҷику ўзбек саҳми назаррас гузошта, шогирдони зиёдеро тарбия намуда, соҳиби дараҷаҳои баланди илмӣ гардонадаст. Доншиҷанди асил дар тӯли умр ба рушди илмҳои таърих, адабиётшиносӣ, матншиносӣ, манбашиносӣ ва бостоншиносӣ саҳми назаррас гузошт. Ин аст, ки як қисми осораш ба ганҷани илми ҷаҳони шарқшиносӣ ворид шудаанд.

– Ин гирдиҳамои идомаи ҳамошии фарҳангии, ки аввали сол дар ноҳияи Ҷустии вилояти Намангон бахшида ба 110-умин солгарди навсанди бузурги тоҷик Сотим Улуғзода баргузор шуда буд, – афзуд дар идомаи сӯханаш сафир. – Фикр мекунам, ки чунин гирдиҳамоҳои аҳамияти бузурги тарбиявӣ доранд, робитаҳои дӯстӣ ва бародарии халқҳои тоҷику ўзбекро беш аз пеш таҳким мекунанд.

Ҳамчунин сафир бардошҳои худро аз 22-юмин нишастии сарони кишварҳои ӯзрои СҶШ, ки моҳи сентябри соли равон дар шаҳри Са-

марқанд таҳти роҳбарии Шавкат Мирзиёев дар сатҳи оӣ баргузор шуда буд, ба ҳам дид. Гуфт, ки ба ин муносибат дар Самарқанди бостониву бўстонӣ, тибқи аънаҳои меъморӣи Шарқ, шаҳраки нави замонавие бунёд гардидааст, ки хеле назаррабоист.

Ӯ изҳор дошт, ки яке аз хонандгоии доимии рӯзнома мебошад, дар он матолиби зиёди хондани рӯйи чопро мекунанд. Ин рӯзнома аз рӯзҳои таъсисёбӣ дар таҳқиқи дӯстӣ ва бародарии халқҳои тоҷику ўзбек саҳми мегузорад. Вай дар рафти мулоқот ҳодимони рӯзномаро бо Рӯзи байналхалқӣ Мавлоно Ҷалолуддини Балхӣ, бо киратоӣ газалае дилнишин аз ӯ, табрик гуфт.

Дар поёни гирдиҳамои сафир шиносномаи миллати тоҷик, китоби аллома Бобоҷон Фафуров – "Тоҷикон"-ро, ки соли 2020 рӯйи чопро дидааст, ба ҳодимони эҷодии рӯзнома тақдим намуд.

Бояд гуфт, ки ин китоби арзишманд ба якҷанд забонҳои дунё тарҷума шуда, ба он дар ИМА, Олмон, Чехияи Словакия, Ҳиндустон, Афғонистон, Покистон ва дигар кишварҳо тақризиҳои мусбати илмӣ рӯйи чопро дидаанд.

Таърих ҷароғест, ки дар торикистони зиндагӣ роҳи имрӯзӣ ва ояндагонро рӯшан месозад. Насли имрӯз агар аз бурду боҳи аҷодии дуру наздики хеш бехабар бошад, мисли кӯрон дар роҳи умр ё палмосида мегардад, ё даст ба дасти дигарон дода, ба дун-

боли онҳо меравад. Таърихи қавми тоҷик имрӯз дар мактабҳои тоҷикии кишварамон омӯзонда намешавад. Агар таълим дода шавад ҳам, он маълумотҳои пурқимате, ки дар ин китоби пурбор оварда шудаанд, дар барномаи таълими намуғунҷанд. Биноан, фикр мекунам, ин китобро худ ҳар як тоҷику ҷумҳурий, ба мақсади аз саргузашту сарнавишти миллати худ оғоҳӣ пайдо кардан, мавриди мутолиа қарор диҳад.

Вақте ба вожаи "таърих" рӯ ба рӯ меоям, беҳитёр, ин абёти мондагори Аллома Мухаммад Иқболӣ Лоҳурӣ ба ёд меояд:

Қавм равшан аз саводи саргузашт, Худшинос омад зи ёди саргузашт. Саргузашти ӯ гар аз ёдаш равад, Боз андар нестӣ гум мешавад... Чист таърих, ай зи худ бегонае, Достоне, қиссае, афсонае. Ин туро аз хештан оғаҳ кунад, Ошони қору марди раҳ кунад... Рӯхро сармои тоб аст ин, Чисми миллатро чу аъсоб аст ин. Ҳамчу ханҷар бар фасонат мезананд, Боз бар рӯйи ҷаҳонат мезананд... Забт кун таърихро, поянда шав, Аз нафасҳои рамида зинда шав. Дӯшро пайванд бо имрӯз кун, Зиндагиро мурғи дастомӯз кун... Риштаи айёмро овар ба даст, Варна гарди рӯзҳои шабпараст. Сар зананд аз мози ту ҳоли ту, Ҳезад аз ҳоли ту истиқболӣ ту. Холу истиқболӣ ҳамаи қавмҳои дунё рӯшан бошад. Худо фарзандони ҳеч як қавмро аз омухтани саргузашту сарнавишти аҷдодаш маҳрум насозад.

А. СУБҶОНОВ, хабарнигори "Овози тоҷик".

(Аввалаш дар сах. 1).

Қисми нави дуом, ки ба моддаи 13-уми кодекси мазкур ба ном «Ҳуддорихори асосии маҳкумон» хорич карда шуд. Сабаб дар он аст, ки «Масъалаҳои ба меҳнат ҷалб кардани маҳкумон» дар моддаи 88-уми Кодекс нишон дода, ҳамчунин бо назардошти таҷрибаи байналхалқӣ ин норма хорич карда шудааст. Аммо ба мақсади дар лоиҳа инъикос намудани гоия асосии дар он муайяншуда ба қисми дуоми моддаи 88-уми кодекси ҷиноиву иҷроияи Ҷумҳурии Ӯзбекистон ислоҳи зерин, яъне «Шаҳсонии ба аз озодӣ маҳрум кардан ҳукмшуда бояд аз рӯйи чинс, синну сол, саломати, қобилияти меҳнатӣ ва ба қадри имкони ихтисос меҳнат ку-

нанд» ворид карда шуд.

Боз як масъалаи муҳим. Дар ҷамъомади палатаи поёнии парламент 2 августи соли равон зимни муҳокимаи яқуми лоиҳаи қонун модаи нави 97(1), ки ба Кодекси ҷиноиву иҷроия ворид карда шуд, боиси эътирози депутатҳои гардид. Мо бобати ин мода ба ташаббускорони қонун мӯддати дароз бахс намудем ва дар мувоҳиса тақлифҳои зиёд ба миён гузошта шуданд. Бо дарназардошти он ки ба ҳайати комиссияи дар муассисаҳои иҷроӣ ҷазо ташкилшуда намоёндогони ҷомеа, депутатҳои шӯроҳои маҳаллӣ, фаъолони маҳалла ва намоёндогони минтақавии омбудсман шомил карда шудаанд, дар лоиҳа пешбинӣ шудааст, ки ҳуло-са дар бораи ба роҳи ислоҳ гузаштан ё нагузаштанро на маъмурияти муассиса, балки ко-

миссияи мазкур медиҳад. Ба ин муносибат ба қисми дуоми модаи 102(1) Кодекси муросивияи ҷиноятӣ тағйирот ворид карда шуд. Ин бошад, ба пешгирии омилҳои коррупсионӣ дар ин масъала, таъбиқи ҷороҳои ҳавасмандгардонии ошқоро, шаффоф ва одилона нисбати маҳбусон хидмат мекунанд.

Умуман, қабули лоиҳаи қонунӣ мазкур ба боз ҳам пуррӯз намудани ҳифзи ҳуқуқ ва манфиатаҳои қонунии маҳбусон, баланд бардоштани самаранокии раванди омодагӣ ба озодӣ, пузрӯз намудани таъсири тарбиявӣ хидмат мекунанд.

Мавлуда ХҶАҶЕВА, раиси Кумитаи меҳнат ва масъалаҳои иҷтимоии Палатаи қонунгузори Олий Маҷлис.

Мирасрор АҲРОРОВ, муҳбири "Овози тоҷик".

ФАРЗАНДИ АСИЛИ МИЛЛАТ

1969-1971 ба сафи Кувваҳои Мусаллаҳи Иттиҳоди Шӯравӣ даъват шуда, хидмати аскарӣ дар шаҳри Овручи Украина адо кардааст.

Соли 1971 ба сифати муаллими синфҳои ибтидоӣ дар мактаби зодгоҳаш фаъолиятро оғоз намуд. Мавсуф аз қадмаҳои аввалини фаъолияти омӯзгорӣ ба навҷӯйиву эҷодкорӣ пардохта, бо тозақориҳои худ аз дигар омӯзгорон фарқ карда меистод. Ҳамаи омӯзгорест, ки дар мактаби рақами 8 кабинети методии синфҳои ибтидоиро ташкил намуд. Соли 1972 дар таърихи ин мактаб бо саҳми Н. Муродуллоев аввалин иди «Алифбо» таҷлил гардид.

Дар таълимгоҳ тарзи ташкилӣ карда гузаронидани идиҳои тақвимию бо шакли усулҳои нав, дар шакли мусобақаи байнисинфӣ бо роҳи бадеӣ, ба роҳ монд. Аз оғози солҳои 1976-1977 дар деҳа тарзи нави гузаронидани тӯйҳои суннатӣ ва арусиро ба роҳ монд, ки дар байни деҳаҳои тоҷикнишини ноҳия ҳамчун суҳангӣ хушсалиқа ва соҳибмактаб муаррифӣ гардид.

Н. Муродуллоев дар байни солҳои 1981-1986 дар факултаи ҷурғофияи Донишдакаи омӯзгории Тоҷикистон дар шӯбаи гоибона таҳсил карда, жарфтар фарогири таълиму тадриси насли наврас гардид ва аз фанҳои ҷурғофия ва биология дар мактаби зодгоҳаш ба шогирдон дарс гуфт.

Хидматҳои устодро ба назар гирифта, барояш унвонҳои «Муаллим-методист», «Муаллими калон» ва Аълочии таълими халқи ҷумҳуриро тақдим намудаанд.

Соли 1989 маъмурияти таълимгоҳи Муродуллоевро ба вазифаи мудири қисми илмии мактаб пешбарӣ намуд. Дар ин вазифа муаллими софидона заҳмат кашид, ба ҳамкасбон тарзи усулҳои дарсҳои кушод, дарси намунавӣ ва мактаби «Устоду шогирд»-ро дар таълимгоҳ ба роҳ монд. Соли 1990 бо «Ифтихорнома»-и Вазорати таълими халқ сарфароз карда шуд. Дар давоми солҳои 1993-1996 сарвари таълимгоҳи зикршударо ба ўжда гирифта, дар ин давра иштироки хонандагонии мактаб ба олимпиадаҳои ноҳиявӣ ва вилоятӣ ба роҳ монд.

Муаллим дар давоми умри 72-солаи худ 50 соли бобаракати онро ба таълиму тарбияи насли қавон бахшид. Имрӯзо садҳо мутахассисони соҳаи тиб, кишоварзӣ, санъат ва мак-

табу маориф устодро бо эҳтироми банд қадриносии мекунанд...

Вақте ки ин сатрхоро рӯйи коғаз меовардам, воқеае аз рӯзгори ин марди наҷиб ба хотир омад. Моҳи феврالی соли 2014 дар таълимгоҳи деҳамаон ҷамъомади падару модарон баргузур шуд. Яке аз масъалаҳои рӯномаи ҷамъомад интихоби раиси кумитаи падару модарони хонандагон таълимгоҳ буд. Яқинд нафар номзадҳо ба ин вазифа пешниҳод шуданд. Банд ба тақлифи сарвари мактаб ба минбари анҷуман баромада, дар бораи вазифаи нафарон замон, ки ба мактабҳои тоҷикӣ хатари ҷиддӣ таҳдид мекард ва аллакай хонандагонии синфҳои яқини ҳамаи мактабҳои тоҷикии ноҳия бо забони ўзбекӣ таҳсил карданашро баррасӣ намудам. Ягона нафаре, ки дар ин лаҳзаҳои ҳассос ин вазифаи пурмасъулияро ба дӯши худ мегирад ва софидона барои халқу миллат хидмат мекунанд, ин Н. Муродуллоев мебошад. Ҳамаи қадриносии устодро ба сифати раиси кумитаи падару модарони хонандагонии мактаб интихоб намуданд. Устод Муродуллоев ба аҳли толор қавл дод, ки камарбастаи ин хидмат мешавад ва ин масъаларо ба идораҳои дахлдор мерасонад. Пас аз чанд моҳ, ки барои устод ҳар соату ҳар рӯзаш бисёр сангини вазнин афтода буданд, ин талошу қадалоқ самара дод ва мактабҳои тоҷикии ноҳия яке пайи дигар аз сари нав ба забони модарӣ фарогири таълиму тадрис шуданд:

*Забони модарӣ пайванди ҷонам,
Шуда ҷойи ту мағзи устухонам.
Набош ту бароям зиндагӣ нест,
Надорад лаззате умри ҷавонам.*

Бояд эътироф кард, ки солҳои 2014-2016 барои Н. Муродуллоев ва ба он нафароне, ки бо ў дӯш ба дӯш, дар як саф истода барои пойдориҳои забони модарӣ истодагӣ мекарданд, хеле мушкилиро пеш меовард. Хушбахтона, ин родмардони далеру шучӯё ба ҳама ин ноадолатиҳои баъзе ашхоси худношинос, ки ба қавле «салла биёр гўянд, калла меоварданд», истодагӣ намундад ва ин матлаби соҳибзабоноро рӯйи об бароварданд ва барои пойдориҳои забону миллат гомҳои устувор гузоштанд.

Муаллим завқи баланди бадеӣ дошта, асбобҳои мусиқӣ аз қабили: доира, таблақ ва рубобу дуторро хеле

бомаҳорат менавозад. Дубайтиҳои мардумиро ба оҳанг дароварда мерасонад.

*Сатрҳои шеъри ман сози ту бод,
Еди ёри меҳрубон ёди ту бод.
Ҳафт иқлими бихишти ҷовидон,
Дар замини меҳрободи ту бод.*

Бештари дубайтиҳои сурудаи устод дар сифати зодгоҳ тараннум шудаанд ва муҳаббати бепеёнаш нисбати табиати диёр доим дар ҷўш ва ифтихори баланди меҳанпарастии ў бараълро хувайдост:

*Эй Хуфар, эй порои нури Худо,
Эй фуруғи ишқу паҳнои вафо.
Эй ҳама маънои буду буданам,
Ифтихори ман ту ҳастӣ доимо.*

*Домани сабзат бароям ҷонамоз,
Роҳи ту чун қисматам шебу фароз.
Дар қафи ҳар зарра хокат*

*зикри хайр,
Кўҳсорат аз тамаллуқ бениёз.*

Ба чехраи гарму нурунии устод назар карда фикр мекунам, ки набзи ин гуна мардон бо садои қалби мардуми яқини яқини мардон. Бигзор, ки ин қалб бардаром, бомаром ва пурқуввати хушсадо тағиш кунад, то нафҳи ў ба халқу Ватан, ҷавонон ва эҷодкорон бештар расида бошад.

*Ту худ аслан бузургию бузургият
аён гардад,
Илоҳӣ, номи неқўят ҳамеша
ҷовидон гардад.*

*Дуогўйи ту гардидам, илоҳи бош,
амон бош,
Ба ҳар ҷое, ки бошӣ ту Худоят
меҳрубон гардад.*

Талошҳои устод дар чанд соли охир барои ободии деҳа яке паси дигар самар медеҳанд. Барои ободии роҳ, барпо шудани боғчаи бачаҳо, васли манораи телевизионӣ ва мобилии, ки аз умдатари муаммоҳои рӯз ба ҳисоб меравад, хушбахтона, яке паси дигар ҳали худро меёбад. Дар паси ҳамаи ин муваффақиятҳо чун пири мушқилкушо устод Муродуллоев меистад, ки дар чандин минбари анҷуманҳо ва қабулхонаҳои сайёр ин муаммоҳои сокинони деҳаро ба самъи роҳбарият расонида, дарди халқро дармонбахш гардид.

Илҳом ХИДИРОВ,
муаллими тоифаи олии забон
ва адабиёти тоҷики мактаби
рақами 8-уми ноҳияи Сарисоёи
вилояти Сурхондарё.

ҲАФТ ПИР (Пири якум)

ҲОҶА АБДУҲОЛИҚИ ҒИҶДУВОНӢ (1103-1179)—ПОЯГУЗОРИ ТАРИҚАТ

Ҳоҷа Абдуҳолиқ ибни Абдулҷамили Ғиҷдувонӣ – яке аз чехраҳои барҷастаи олами тасаввуф, мулаққаб бо «Ҳоҷаи ҷаҳон», поягузори тариқати хоҷагон махсуб мешавад. Имрӯз нис аз Ҳоҷаи маҳаллӣ ба поси хотири ин шайхӣ бузург гоҳо шаҳри Ғиҷдувонро «Ҳоҷаи ҷаҳон» меноманд. Ҳоҷаи ҷаҳон соли 1103 дар Ғиҷдувонӣ Бухоро таваллуд ёфта, дар ҳамаи ҷо соли 1179 аз дунё ҷашм гирифтааст. Қабраш нис дар ин ҷост. Ҷ. Сарҳалқай силсилаи тариқати хоҷагон – нақшбандия мебошад. Бино ба маълумоти «Зикри воқеоти Ҳоҷаи ҷаҳон – Абдуҳолиқи Ғиҷдувонӣ» (соли 1117 рӯнавис шудааст) Абдуҳолиқ дар сини 9 Куръонро аз бар намуда, дар маросимҳои зикр фаъл оштирок мекард, тафсири Куръонро аз устодаш – Имом Садриддин омўхтааст. Абдуҳолиқ вақте 22 сол дошт, муриди Ҳоҷа Юсуфи Ҳамадонӣ, ки аз Ҳамадонӣ Эрон ба Бухоро омада бо тарғиби тасаввуф машғул буд, мегардад. Сипас, то поёни умр ба хидмати тасаввуф камар менамояд. Абдуҳолиқи Ғиҷдувонӣ бо номи «Рисолаи соҳибия», «Мақсад ас-солиқин», «Маслак-ул-орифин», «Мақомоти Юсуфи Ҳамадонӣ», «Одобии тариқат» 5 асар офаридааст, ки мавзӯи назария ва амалии тасаввуфро дар бар мегирад. Муридони зиёдеро тарбия кард, дар роҳи таъзияи рӯҳ ба дараҷаҳои баланд расид.

Абдуҳолиқи Ғиҷдувонӣ ба 4 рашхаи дарамалбудаи зикр, ки Юсуфи Ҳамадонӣ ҷорӣ карда буд, 4 рашхаи дигар («Ёдқард», «Бозгашт», «Нигоҳдошт», «Ёддошт») илова намуда, теодии онҳоро ба 8-то расонд. Бад-ин тарик, ў тариқати нави хоҷагонро аз ҷиҳати назарӣ асоснок кард ва ба амал ҷорӣ намуд.

Ғиҷдувонӣ дар таърихи тасаввуф ба тариқати охири ва муқамалтарин хусни оғоз бахшид. Дар қарни XIV Баҳроуддини Нақшбанд тариқати маъмурро тақлим дод, ки бо номи «Нақшбандия» машҳур гашт.

Мадрасаи Ғиҷдувон ба шарафи кӣ бунёд гардидааст?

Қабри Ғиҷдувонӣ дар Ғиҷдувон аст. Мирзо Улугбек барои поси хотири ин инсонӣ шариф соли 1433 дар самти қиблаи қабри ў масҷиде созонда буд. Ба муносибати 915-умин солгарди зодрӯзи Ғиҷдувонӣ дар ин мавзӯе тибқи анъанаҳои қадимӣ маҷмаае қад афрост.

Ҳалқай даҳум

Гарчи силсилаи заррин аз паёмбари ислом Муҳаммад (с.а.в.) шурӯб гардида, Ғиҷдувонӣ ҳалқай даҳум махсуб мешавад, ба эҳтироме сазовор гардид, ки сарҳалқай тариқати хоҷагон – нақшбандия дошт.

4 декабри соли 2002 қарори Девоми Вазирон «Дар бораи таҷлили 900-умин солгарди зодрӯзи Абдуҳолиқи Ғиҷдувонӣ» доир гардид. 27 ноябри соли 2003 дар Бухоро 900-умин солгарди таваллуди Ғиҷдувонӣ бо иштироки ЮНЕСКО дар сатҳи баланд баргузур шуд. Бозоре, ки дар назди қабри ў буд, ба қанори шаҳр кӯчонда шуда, он манзил ба зиёратгоҳ таъдил ёфт. Мадрасаи Мирзо Улугбек, ки дар шафати қабри ў қад афроста буд, таъмир карда шуд. Имрӯз одамон ба ин ҷо аз гўшаҳои қанори гуногуни дунё барои зиёрат меоянд.

Маросими мугтангане, ки ба 900-умин солгарди зодрӯзи Ғиҷдувонӣ бахшида шуда буд, дар маҷмааи ёдгори Баҳоуддини Нақшбанд сураи гирифт. Дар шаҳри Бухоро доир ба мавзӯи «Абдуҳолиқи Ғиҷдувонӣ ва тасаввуф» конференсияи илмӣ низ баргузур шуд.

Зикри хуфйяро омўзонд?

Ғиҷдувонӣ, пас аз ҳамаҷониба тақлим додани таълимоти Ҳамадонӣ, ба амалиёти тасаввуф зикри хуфйяро ворид намуд. Дар тасаввуф зикр, яъне тибқи тартибу қоидаҳои муайян зикри ноҳиҳои Худо, амалиёти муҳим махсуб мешавад. Дар баъзе тариқатҳо, мисолан, дар тариқати Ясавия аксарият ҳангоми зикр садо баланд мекунанд, дар Мавлавия рақси самов, яъне анъанаи садо баланд кардан ва рақсидан бартариқат дорад. Дар тариқати хоҷагон зикри хуфйя, яъне зикри бе-садо – пинҳонӣ ҷорист.

Дар манбаҳои оварда шудааст, ки зикри хуфйяро ба Ғиҷдувонӣ Ҳоҷаи Хизир (а.) омўхтааст. Бино ба фикри Навоӣ Хизир (а.) ба Ғиҷдувонӣ фармулдааст, ки дар оби ҳавз фуру рафта гўяд (зикр кунад): «Ло илоҳа иллоллоҳ, Муҳаммад-ур-расулуллоҳ». Умуман, шукор накардани ҳолатҳои авлибӣ ва фурутанӣ роҳи тариқати интихобнамудаи Ғиҷдувонӣ буд. Ҳол он ки дар ў дараҷаи авлибӣ ба он андоза баланд буд, ки ба қавли Навоӣ: «Ҳар боре, ки намоз мегузошт, ба Қабъа рафтаву бармегашт».

Авлибёе, ки қалбро «мехонд»

Навоӣ дар тақвияти Ҷомӣ аз қароматҳои дигари ин авлибё нис суҳан ба миён меоварад, ки яке ин аст: Шайх

дар ҷамоае доир ба маърифати маъруза меҳонд. Ин ҳангом ҷавоне дар либоси зоҳидӣ, яъне хирқапўше, ки дар китф ҷойнамоз дошт, омада дар гўшае менишинад. Шайх мутавассути ў мегардад. Ин ҳангом ҷавон ба Шайх суол мекунанд: «Аз фаросати мўъмин бихаросед, зеро ў бо нури Худои азза ва ҷалла нигоҳ мекунанд».

Дар он рўзгор номусалмонҳо барои он ки намоёндаи дини дигар буданишон ошкор гардад, ба миён занунор (ришта) мебастанд. Ба суоли ҷавони ноошно Ғиҷдувонӣ аз рӯйи фаросат посух медиҳад: «Сирри ҳадиси маъзур ин аст, ки аз баҳри риштаи миёнат баромада, имон меоварӣ». Ҷавон аз қаромати Шайх мутавассути гардида, филфавр риштаи миёнашро мебурад ва имон меоварад.

Дуои кӣ мустаҷоб гардад?

Шахсе бо умед аз Ғиҷдувонӣ дархост менамояд: «Моро чунон дуо кунед, ки аз доми шайтон бираҳем». Агар ба ҷойи Ғиҷдувонӣ як духони одӣ мебуд, дар дил: «Аз ман ҷӣ рафтааст» мегуфтду дуо мекард. Вале Ғиҷдувонӣ ба ў гуфт: «Оне, ки фарздор адо кард, дуоаш мустаҷоб мегардад. Ту фарздор адо кун ва моро бо неҳӣ ба ёд овар. Мо нис баъди адои фарзҳо, туро дуо мекунем. Дар он сураат дуои ҳар дуямон мустаҷоб гардад».

Мансури Ҳаллоҷ ва дор

Навоӣ дар бораи ин шайхӣ бузург навиштааст: «Равишӣ эшон дар тариқат хўҷат аст. Мақбули ҳамаи форуқон (ҳақро ба ботил ҷудоқунандагон) бошад». Зеро Ғиҷдувонӣ барои муридони дарवेशон маҷмўи қоидаҳои ахлоқу одоби танзим кард, тасаввуфро ба эътидол овард, бо сибасату дини расмӣ ошӣ дод, моҳияти ҳаётии онро кушод. Вақте Ҳоҷа Алии Рометанӣ гуфта буд: «Агар дар рӯйи замин яке аз фарзандони (шогирд) Ҳоҷа Абдуҳолиқи Ғиҷдувонӣ мебуд, Мансури Ҳаллоҷ ҳеч гоҳ ба зери дор намеарафт», айнан тасаввуфро ба эътидол овардани шайхро дар назар дошт.

Зеро ба Ҳаллоҷ барои он ки «Ана-л-Ҳақ» – «Ман Худоям» гуфт, ҷазо доданд. Ҳ. Ин суҳанро ба халқ ошкор гуфт, шайхони нақшбандия нис дар ҳамаи фикр буданд, аммо онҳо инро ошкор накардаанд.

«Кам гў, кам бихўр ва кам бихоб»

Фахриддини Али Сафӣ (қарни XIV) дар рисолаи худ «Рашаҳот айн-ул-ҳаёт» овардааст, ки Ғиҷдувонӣ ба писараш чунин гуфт: «...Барои илму маърифат, ахлоқу одоб ва тақво ҳамеша савбо кўшиш ба ҳарч деҳ; сари-вақт намоз гузор, вале аз имомии муаззинӣ даст каш; баъди худ асарӣ гаронбаҳо ба ёдгор гузор; ба мулозимати аҳли суннату ҷамоат кўшиш намо; илмҳои фикҳу ҳадисро мутта-сил биомўз; ҳаргиз шухратталаб набош, зеро шухратталабӣ муҷибӣ офат аст; мукайяд ба мансаб нашав, ҳамеша савб бикун, ки хоксор бошӣ; хонахоҳ масоз ва дар хонахоҳҳо зиндагӣ накун; кам гў, кам бихўр ва кам бихоб; дар хилвати худ бош, ҳамеша ҳалолу пок бош, бо ҳаром маъиез; гоҳи ханда садо баланд накун, ки муҷибӣ харобии қалб бошад; ба ҳар кас бо чашми меҳру шафқат нигар, ҳеч касро паст мазан, таҳқир накун; дар фикри ороиши зоҳир набош, зеро аз ин аъмоли ботинат (намои дарунӣ) тира гардад; бо мардум дар муҷодала (бахсу мунозира) набош; аз касе ҷизе тамаруш; касеро ба хидмат нагузор; ба машоҳи бо молу ҷонат сидқан хидмат гузор; бо молу дунё фарра машав, ки дилат оғор гирад».

Панду насихатҳои шайх онди одобу ахлоқ, суҳанони ибратангезе ва қонуни қоидаҳои ба тарзи ҳаёт таъдилёфтаи ў дертар барои дарवेशоне, ки ба сулуқи нақшбандия пайвастанд, мизбони асосӣ гардид.

Дар шеърҳои Ғиҷдувонӣ нис қоидаҳои тариқат инъикос ёфтаанд:
*Дари хилват банду дари
сухбатро кушой,
Дари шайхро банду дари
ёриро офушой.*

Саодати ду олам

Шури маълуму машҳур ва пурмаънии тариқати хоҷагон – нақшбандия – «Дил ба ёру даст ба қор»-ро нис бори нахуст Ғиҷдувонӣ ба миён гузоштааст. Рашаҳои дигари тариқат, яъне қоидаҳои ҳаётии нис така ба ин шиор доранд. Бад-ин тарик, шурӯб аз таъриқати хоҷагон дар таърихи тасаввуф гардиши қуллӣ рӯй дод. Минбаъд дар тасаввуф ин натиҷагирӣ, ки инсон метавонад дар роҳи расидан ба Ҳақ ба дараҷаи қамолот бирасад, барои ин аз баҳри лаззатаи ҳаллоле, ки Ҳақ арзонӣ доштааст, баромадан – тарки дунё кардан шарт нест, баръакс инсон бояд як умр неҳӣ кунад, бо бунёдкорӣ машғул гардад, аз худ нақше бигузорад, доман густурд.

Султонмурод ОЛИМ,
адабиётшинос, Ходими
шомстаи фарҳанги Ўзбекистон.

Асад Гулзодаи БУХОРОЙ Дар васфи забони модарӣ

Хушо, ки мо забон дорем,
Зи таърихаш нишон дорем.

Зи насли Оли Сомонем,
Сарафрозӣ аз он дорем.

Мақоми давлатӣ бар мост,
Фараҳмандӣ аз он дорем.

Ҳазорон қарно доро
Забоне ҷуртанро дорем.

Зи шахдаш комҳо ширин,
Забон не, як ҷаҳон дорем.

Ба ҳифзаш ҷон фидо созем,
Ба тан то, ки равон дорем.

Тўҳфаҳои меҳмони азиз

Сафири Тоҷикистон дар Ўзбекистон
Абдуҷаббор Раҳмонзода барои дидор бо
сокинони деҳоти тоҷикнишини ба мактаби
рақами 42-юми ноҳияи Бўстонлиқ меҳмон
шуд.

Меҳмононро маъмурияти мактаб, истиқоматкунандагони деҳот, муаллимон ва хонандагон бо як олам шодӣ пешвоз гирифтанд. Таъкид гардид, ки дар ин ҷо одамон тўли асрҳо ба боғу ниҳолпарварӣ шугл варзиданд ва онро аз насл ба насл ба мерос гузоштаанд.

– Ҳамаи шумо аз меросбарони ҳама мардум ҳастед, ки ҳоло нис ба меҳнати шуҷоатмандона дар ин домани қўх боғҳои сермева парварии мекунед, дараҷаи маънавият ва маърифати фарзандонатонро боло мебардоред, шоиру олимӯ соҳибкори варзида-ро тарбия мекунед, – гуфт сафир.

Директори мактаб Ҷасур Шерметов зими суҳанронӣ барои суҳбати хушу гуворо ба сафир арзи сипос намуд. Вай илова кард, ки чунин мулоқотҳо барои омўзгорони мактабҳои тоҷикии ҷум-

НОНИ ҲАЛОЛИ ОМЎЗГОР

Соли хониши гузашта мактаби миёнаи рақами 20-уми ноҳияи Шофиркон аз таъмири асосӣ баромад.

Дар арафаи оғози соли хониши нав — 31 августи соли 2021 дар ин ҷо маросими тантанавии ба истифода супурдани бино ба амал омад. Ба ин муносибат меҳмонон аз Бухорою маркази ноҳия, маҳаллаю деҳа ташриф оварданд. Вақте сардори Садорати таълими халқи вилоят Дилфуза Мустафоева бо ҳамроҳонаш талору дарсонаҳоро хушнудона дидан мекард, диққати ўро намоиши корҳои эҷодии хонандагонии мактаб аз фанни санъати тасвирий бештар сўйи худ кашид. Вай хайрон монд, ки талабагонии мактаби одии як деҳаи дурдасти қанори дашт то ҷӣ андоза иқтидор доранд ва пурсид:

– Омўзгори ин шогирдон кист?
– Қобил Орифов, – ҷавоб дод сардори мактаб.

– Бо ў мулоқот кардан мумкин аст? – таваҷҷуҳи худро пинҳон накард сардори садорат.
– Албатта, – гуфт директори ва омўзгори санъати тасвири мактаб Қ. Орифовро даъват намуд.

Фурсате нагузашта роҳбарони меҳмонон оғоҳ гардианд, ки ба тўфайли меҳнатҳои пай дар пайи фидокоронаи омўзгори заҳматкаш шогирдони мактаб дар давоми даҳсолаҳо дар озмонҳои ноҳиявӣ фанни санъати тасвирий сазовори ҷойҳои ифтихорӣ мегарданд. Аҷибаш дар он, ки Муноҷот Аслонова, Мафтуна Кенчаева, Сабина Баротова (вай ҳоло донишҷўии ДДБ), Нурхон Каримов, Зауру Умури барин шогирдони диру-

заи фаёли Қобил Орифов аллакай чанд сол ин қониб баъди хатми мактаби олий (шубҳаи графикаи бадеӣ) ҳамроҳи вай ё ки дар таълимгоҳҳои гирду атроф ба шогирдон аз фанни санъати тасвирий сабақ меомўзданд.

– Шумо муаллим Қ. Орифовро то ҳол ба ягон муқофот тавсия кардед? – ба мудири шӯбаи таълими халқи ноҳия рў овард. Д. Мустафоева.

– ...
– Хўҷатҳои ин омўзгорро фавран тайёр карда ба мо пешниҳод кунед, – супориш дод вай.

Ҳамин тарик, дере нагузашта дар арафаи Рӯзи омўзгорон ва мураббён омўзгори тоифаи олии мактаби миёнаи таълими халқи ба номи Беруни пештара Қ.Орифов сазовори нишони сарисинагии «Аълочии таълими халқи Ўзбекистон» гардид.

Қобил Орифов дар хонадоии колхозчиёни одӣ Кенча Орифов ва Ҳафиза Кенчаева ҳамчун фарзанди дуюми хонадон ба воя расид. Падараш раҳматӣ Кенчамак инсонии меҳнатӣ хоксор, механизатори номдор, соҳибӣ ордену медалҳои замон буданд. Қобил байни шаш нафар бародаронро хоҳарон ва додарон дар муҳити меҳнатдўстӣ калон шуд. Ин фазилат азъои ҳамаи хонадонро комёб гардонд.

Қобил Орифов баъди хатми мактаби тоҷикии деҳа худӣ ҳамон сол ба факултети графикаи бадеии Институти давлатии педагогии Бухоро дохил шуд ва баъди панҷ соли таҳсил сарбаландона онро хатм кард. Дар ин миён ду сол хидмати харбиро нис ба ҷо овард. Фаъолияти меҳнати вай соли

1989 дар мактаби азизаш оғоз ёфта, соли 34-ум аст, ки ҳамаи ноҳияи таълиму тарбияи фарзандони деҳа маъсулияташро ба ӯ бахшида шуда буд, дар маҷмааи ёдгори Баҳоуддини Нақшбанд сураи гирифт. Дар шаҳри Бухоро доир ба мавзӯи «Абдуҳолиқи Ғиҷдувонӣ ва тасаввуф» конференсияи илмӣ низ баргузур шуд.

У ҳар гоҳ, ки қорҳои эҷодии шогирдонашро дар саҳифаҳои нашрияҳои «Булбулча», «Биллимдон», «Эркатой» бинад, сараш ба осмон мерасад. Омўзгор ҳоло бо ҳамсари меҳрубонаш се фарзандро таъби дил ба воя расонда, онҳоро дар рўзгор комёб гардондааст.

Онҳо хуб медонанд, ки меҳнатдўстии садоқат ба касб на фақат инсонро ба мақсад мерасонад, балки ўро байни мардум сарбаланд нис месозад.

Амрулло АВЕЗОВ,
муҳбири «Овози тоҷик»
дар вилояти Бухоро.

ЗИНДАЯТИМОН МЕАФЗОЯНД

Оиди он муаммои долзарби имрӯза чӣ қадаре ки бонг назанем, кам аст. Чунки муаммои оила, оилалар, алаҳхусус оилаи ҷавон имрӯз дар ҷамъияти мо таъшишвар гардидааст.

Дар бораи муқаддас будани оила аҷодоамон бисёр хикматҳо гуфтаанд. Аммо аз сабаби бемасъулияти, надонистани маърифати миллӣ ва исломӣ, талабҳои шарият, дур будан аз имони эътиқоди қавӣ, тайёр набудани ҷавонон ба оилаларӣ қор ба дараҷае расидааст, ки баъзе аз ҷавонони имрӯза дар санҷишҳо ва пешомадҳои мушкили оилаларӣ очиз мекунанд, ба норасоии иҷтимоӣ бардошт дода наметавонанд.

Дар натиҷаи ин бисёр оилаҳои ҷавон вайрон шуда истодаанд. Шумораи зиндаиятими хонаҳои «Меҳрубонӣ» афзунда истодааст, ки яке аз сабабҳои он ба роҳи қадим мандани ҷавонзонан мебошад.

Мушоҳидаҳои нишон медиҳад, ки аксарияти ҷавонписарон ва духтарони қадрас ба оилаларӣ тайёр нестанд, ба ҳавою ҳавас дода мешаванд, дар мuddати кӯтоҳ оиларо пароканда месозанд.

Аз рӯйи манбаъҳои ахбор маълум шуд, ки дар мамлакат

тамон дар давоми панҷ моҳи аввали соли қорӣ 20798 оила пароканда шудааст, ки ин нишондиҳанда нисбати ҳамаи соли гузашта 4700-то зиёд аст. Ин рақамҳо аз он далолат медиҳанд, ки имрӯз бисёрҳо масъулияти оилаларӣро хис намекунаанд. Дар қароини рақамҳо ҳазорҳо кӯдакону ҷавонзонан саргардонанд.

Дар кӯчаҳои назди бозор ва масҷидҳо ҷавонзонани қудкор садақапурсро дида, табиӣ одам хира мешавад, охир ин доғи ҳаёти имрӯзаи мост. Аз тарафи дигар, шумораи кӯдакони бетарбия, бепарастормонда зиёд шуда истодааст, ки чунин ҳолат боиси баъзан ба ҷиноят даст задани онҳо мегардад.

Асоси вайроншавии оила аз як тараф набудани тарбияи ҳуб, тарбияи анъанаҳои миллӣ, тарбияи динӣ дар оила бошад, аз тарафи дигар ба падару модароне вобаста мебошад, ки ҳамеша барои таъмини оила дар фикру ҳаёли даромад мебошанд. Онҳо ба маърифатнокӣ аҳли оила эътибор намедеҳанд.

Омили дигаре, ки ба вайроншавии оилаҳои ҷавон оварда мерасонад, ҳарҷотҳои тӯӣ, хариди мебел ва анҷомҳои хона, ки ҳоло низ дар баъзе мавзӯҳо дар зиммаи духтардор аст. Духтардор аз пойафзолмонак то ҷамъи мебелро ба хонаи писардор оварда медиҳад. Ин ба анъана ва талабҳои шариятамон

рост намеояд.

Мо бояд дар гузаронидани тӯйҳои никоҳ аз мусобиқабозӣ, аз дабдабаю намоишкорӣ даст кашем. Имрӯз дар ин ҳода қарору дастурҳои ҳукумат қор накарда истодаанд. Идораҳои худидоракунӣ маҳалла, деҳаҳо дар пешгирии қардани ин камбудҳои очизӣ мекунанд.

Бинобар ин, вақти он расидааст, ки оиди ба оилаларӣ тайёр қардани ҷавонон қорҳои мушаххас дида шавад. Пеш аз ҳама, аввал ҷавононро бо қасбу қори муайян таъмин қарда, баъд хонадор қардан лозим. Бехтар мешуд, агар вайронқунандагони тартиби тӯйҳои арӯсӣ ва сабабгорони парокандашавии оилаҳои ҷавон ба қавобгарӣ қашидида шавад.

Мо бояд фаромӯш накунем, ки никоҳ ва оила ин воситаи афзундани насли ҳалолу поки одам мебошад. Аҷодоамон аз харидани ҳавлия, ки дар он оила вайрон шудааст, нафрат мекардад. Барқарорӣ оила ин барқарорӣи ҷамъият ва давлат мебошад, мо инро набояд фаромӯш қунем.

Назирҷон ЭРГАШЕВ,
ноҳияи ЧУСТИ вилояти НАМАНҶОН.

Бонувони суҳангӯ

ОДАМ БО УМЕД ЗИНДА

Ҷ саргарми мутолиа буди, ки тақ-тақ дарвоза шуд. Даре нагузашта як гуруҳи меҳмонон бо роҳнамои наберааш ташриф фармуданд.

— Ҳа, муаллима, ба мо чашми рост ё чапи шумо парида буд? — гуфтем мо.

— Ҳар дуяш, — завқ қарда хандид Муайяна Ҳоҷаева, — нури дида, тоҷи сар, дари хонаам ҳамеша бароятон боз аст, дӯстони азизи ман!

Сипас, ӯ бо мо — муҳаррири рӯзномаи вилояти «Овози Самарқанд» Баҳодур Раҳмонов, қорманди телевизиони вилоят Шахло Аҳророва, раиси Маркази фарҳангии тоҷикони Самарқанд Акбар Маҳмудов ва дигаронро ба оғуш қашидида вохӯрӣ намуд ва баъди нишастан дар атрофи дастархон даст ба дуо бардошта гуфт: — Илоҳо, ҳамеша осмонам мусаффо, дастархонамон фаровон, диёрамон гул-гул шуқуфон ва ба бахтмон сарвари давлатамон ҳамеша сиҳатманду сарбаланд бошанд.

— Мо бо супориши ифтихорӣ омадем, — баъди як пиёла чой нӯшидан ба мақсад гузаштем, — ба шумо гувоҳномаи нави аъзогии Иттифоқи журналистони ҷумҳуриро месупорем.

Муайяна Ҳоҷаева бо ҳаҷону мамнунӣ хуҷҷату нишонро гирифт. Ва баъди гусели меҳмонон ба гирдобӣ ҳаёлот гӯта зад...

Вай ҳангоми таҳсил дар мактаби миёна ба адабиёт дил басти, ки пас аз гирифтани номаи қамол ба факултети филологияи тоҷикӣ Донишгоҳи давлатии Самарқанд дохил шуд. Бо тақлифи раиси қумитаи радиои вилоят Раҳматҷон Акрамов нахустин барандаи барномаи тоҷикӣ гардид. Он солҳо бо ҳамсабақи худ, оқо адабиётшинос Аслиддин Қамарзода тавассути радио баромад мекардад. Маҳз нахустин ҳикояи лирикӣ «Меҳри аввал»-ро бо ҳаҷон бо шунавандагон хонд. Муайяна Нӯъмоновна баробари ровигӣ ҳабару лавҳа, очерку гузоришҳои қолиби диққат иншо намуна, ба рӯзномаҳои «Ҳақиқати Ўзбекистон» («Овози тоҷик»), «Пионерҳои Тоҷикистон» («Анбӯ»), «Маориф ва маданият» ва маҷаллаи «Машъал» ирсол мекард. Аммо баъди ба даст гирифтани дипломи донишгоҳ дар дуруҳа монд: ходими илмӣ шавад ё журналист? Меҳри рӯзномаи «Ҳақиқати Ўзбекистон», ки қайҳо дар қалбаш маъво гирифта буд, ӯро соли 1963 ҳаҷон тарҷумон ба қор қабул қард. Аз шоири зуллисонӣ, устои суҳан Муҳаммадҷон Васфӣ, журналистони пуртаҷриба Раҳматҷон Норов, Мӯҳсин Умарзода, Қамариддин Шамсиев, Ҳочикурбон Ҳамидзода, Саъдидин Солеев, Ҳомидҷон Қиличев ва дигарон асрори ҳунар омӯхт. Мӯҳимаз аз душворӣ ва заҳмати қасби рӯзноманигорӣ нахаросид.

Соли 1966 ӯро ба узвияти Иттифоқи журналистони Иттиҳоди Шӯравӣ қабул қарданд, ки масъулияти он ниҳоят қалон буд. Муайяна Нӯъмоновна дар иттифоқи журналистон ба устои қори раис Есенбоев ворид шуду ҳамаи муҳаррирони рӯзнома ва маҷаллаҳои ҷумҳуриро дида, ба ҳаҷон омад. Саволу қавоб ба забони русӣ қараён гирифт. Баъди чанд пурсиш сардабири рӯзномаи «Тошкент ҳақиқати» Аҳмадақа гуфт, ки ин хонуми зебои тоҷикро ба ҳаҷон гузоштем, қифоя. Ман аввал шуда барои ба аъзогӣ қабул қарданро қонибдорӣ мекунам!

Дигарон низ ба ӯ яқдилона пайравӣ қарданд... Ин дидори мо дар арафаи қашни 31-умин солгарди Иттиқолияти Ҷумҳурии Ўзбекистон дар хонадони журналисти шинохта, бибиҷони дугоғӣ Муайяна Ҳоҷаева барло шуд, ки аз ин хурсандӣ ӯ интиҳо надохт.

— Ҷавонон бо умед, қалонсолон бо хотира умр ба сар мекӯнаанд, — лаб ба суҳан қушод Муайяна Нӯъмоновна, — «то пир нашуд мард, надонад хатарӣ умр, то монда нашуд мурғ, надонад хатарӣ бол» гуфтааст қадоме аз бузургон.

— Гапондор дуруст, муаллима. Ба гуфтаи шоир: *Насихат гӯш қун, қорно, ки аз қон дӯсттар доранд, Ҷавонони саодатманд панди пири дороро.* — Дар ин дунё ҳама қиз гузаро будааст, — мусоҳибамон табассум қард, — аммо нурунӣ шудан ҳам санъат ва он ба ҳама ҳам муяссар намешавад. Бовар қунед, чӣ тавр аз Ҳаҷонӣ ҳафтдӯстларӣ гузаштам, худ нафаҳмидам. Ох, гарҷанд дар ҳаётим рӯзҳои хурсандӣ бисёр буданд, вале қархи гардун бо лаҳзаҳои вазнин имтиҳонӣ иродаи ман намуд. Аввал ҳамсарам, сонӣ писару духтарам аз барам рафтанд, ки ғаму ғусса овард. Шукри Худо мекунам, ки ёру дӯстон, ҳамкасбонро шоғирдон занг мезананд, нобахангом ба қулбаи хоксоронам омада тасаллои дил медиҳанд, таъямро болидра месозанд. Аз онҳо сипосгузорам ва ба ҳақиқӣ эшон дуои нек мекунам.

Чанде пеш ба дарди «Ковид-19» печиди бистарӣ шудам. Арӯси нозанинам Моҳигул, мағзҳои бодомӣ ман Исмоил Моҳинур, Фирӯзу Моҳзода ва шифокор Аюбҷон Бақоев дар атрофам парвоза шуда, аз қанголи марг ҳалос қарданд, аз онҳо миннатдорам. — Одам бо умед зинда, — ҳулоса намуд муаллима, — гарҷанд ба гуфти Қамолӣ Ҳуҷандӣ: *Ҷаҳон бо қумла лаззоташ ба занбӯри асал монад, Ки ширинеш бисёру вале афзун шару шӯраш,* «пиндори нек, гуфтори нек, рафтори нек»-ро, ки дар китоби муқаддаси зардуштиён — «Авесто» ҳаҷмон шоири халқҳои эронинаҷоди қадим дар дод ёфтааст, ҳеч гоҳ фаромӯш накунем ва ба он амал нақарем.

Зоҳир ҲАСАНЗОДА,
ҳабарнигори «Овози тоҷик».

Вилояти САМАРҚАНД.

Ҷаҳонӣ зан

ДУОИ МОДАР

Табице дар олами тиб машҳур буд. Ҷ хар рӯз барои табобати беморон аз як шахр ба шахри дигаре, аз мамлакате ба мамлакатаи дигар ба воситаи ҳавопаймо рафта беморонро муолиҷа мекард. Рӯзе хост зудтар ба манзили беморе расад, вале раъду барқ ба амал омаду борону жола қунон рехт, ки ҳавопаймо ба фурудгоҳи дигар шахр фуруд омад. Вай тақсиро қиро қарду роҳи шахри беморро, ки ду соатина роҳ буд, пеш гирифт. Вале борони шадид, тундбод ва раъду барқ имкон намедод, ки роҳшаро идома диҳад.

Дар шафати роҳ деҳае буд, он қор рафт ва ба хонае даромад. Дид, пиразане бо дуои истиғфор машғул аст. Салом дод ва аз ӯ хоҳиш қард, ки то қатъ гардидаи борон ва раъду барқ қаме дар ин қор монад. Пиразан рӯхсат дод ва боз ба ибодат машғул шуд. Аз Худо мадад меҳост ва истиғфор мегуфт. Табиб дид, ки дар қунчи хона кӯдаке ҳобида нола мекунанд, логар асту рангпариди. Аз пиразан пурсид:

— Кӯдак қаро меҳобад ва агар бемор аст қорон чӣ ба табиибон муроҷиат намекунад?

Зан гуфт: — Ман қанд маротиба муроҷиат қардам, вале табиибон натавоностанд ӯро муолиҷа қардан. Дар фалон шахр табииб машҳуре ҳаст, танҳо ӯ маризро даво қарда метавонад. Вале ман имкони ба назди ӯ бурдани беморро надорам. Барои ҳаҷин танҳо аз Худо мадад мепурсам, ки ӯро ба мо расонад.

Табиб гуфт: — Ин нолаи истиғфори ту маро аз осмон бо раъду барқ ва шамолу борон ба ин қор овард, ман ҳаҷон табиибам, ки ту дар орзуяш будӣ.

Дарҳол ба муолиҷаи бемор шурӯ қард, кӯдак сиҳат шуд. Зан ба Худо шукрона гуфт.

Ҳеч гоҳ ноумед набошед!

Таҳияи Навбахор ҲАМРОҚУЛОВА.

Муҳаббати фарзанд ба модар

Модаре қарроҳӣ шуд. Духтари хурдсоларо наздаш оварданд, Духтар ба назди модар даромаду заҳмиҳо ӯро беист бӯсидан гирифт.

Модар гуфт: — Духтарам, чӣ қор мекунӣ?

Духтар гуфт: — Модарҷон, қамоне, ки ман меафтадам ягон қоям заҳмдор мешуд, шумо онро мебӯсидеду сиҳат мешуд. Ман ҳам заҳмиҳо шуморо бӯсидам, то зудтар шифо ёбед.

Ҳолатҳои гариб

Бачае дар саҳро ба модар гуфт: — Маро дар шаби торик аз сиёҳии ҳавле монанди деве рӯй менамояд ва аз ин метарсам.

Модар гуфт: — Матарс. Чун он суратро бубинӣ, далер бар вай ҳама қун, то ки маълум шавад, ки ҳаёл аст, на ҳақиқат.

Гуфт: — Эӣ модар, агар он сиёҳро модараш васият қарда бошад, ман чӣ қунам?

Таҳияи Д. ШУХРАТЗОД.

Халқи доноямон беҳуда «Агар инсонро санҷидан хоҳӣ, ӯро ба мансабҳои баланд шинонида дидан лозим» нагуфтаанд. Дарҳақиқат, имрӯзо инсонҳо, ки дар лавозимҳои баланд фаъолият нишон дода, бо атрофиён самимона муносибат доранд, ангуштшуморанд. Инсонҳо, ки донишҳои ҳақиқӣ, тарбияи мустаҳкам доранд, ҳеч вақт худшиносии худро гум намекунаанд.

Кибриё Ҳасанова аз умраи қунин занҳо мебошад, ки ҳаҷмон олим, фарҳангдӯст, қонфидори илму маърифат қарданд. Агар инсонӣ дар Донишгоҳи давлатии Самарқанд бомасъулиятон қор мекунанд. Ҳамаро бо як қашм менамояд. Яқеро хоҳару додар, бародар донад, ақсариятро мисли фарзанди худ дӯст дошта, барои пешравӣ қору зиндагонии оилавиаш машаққатҳои зарурӣ медиҳад. Ягон дақиқаи вақти худро беҳуда намегузаронад. Муаллима мудири кафедраи педагогикаи донишгоҳ мебошад. То ба имрӯз зиёда аз 10 китоби ӯ бо номҳои «Педагогика», «Назари ва таърихи педагогика», «Асосҳои назари педагогика», «Антологияи педагогӣ», «Методикаи қорҳои тарбиявӣ»,

«Одобӣ оилаларӣ», «Маҳорати педагогӣ», «Педагогикаи умумӣ», «Педагогикаи иҷтимоӣ», «Инноватсия ва интегратсия дар таълими ибтдоӣ» рӯйи қорпор диданд. Инчунин аъзои иттифоқи «Олимаҳо»-и вилоят аст. Бо нишонҳои сарисаноғии «Фидои таълим», баъшида ба 20 ва 30-солагии истиқлолияти Ўзбекистон муқофотонида шудааст.

Соли 2018 ба Донишгоҳи Донгуки Қореяи Чанубӣ барои таҷрибаомӯзӣ сафар қардааст. Дар ҳаҷмонӣ бо омӯзгорони таълими томактабии Қорея барои донишҷӯҳо нақшаҳои таълими тартиб додааст.

Сабаби асосии илму донишро интиҳоб намудани Кибриё Ҳасанова ин муҳити оила мебошад. «Дар хонаамон зиёда аз ҳазор китоби падарамон ҳаст. Яке аз машғултоҳои дӯстдоштарини ман дар хона китобхонӣ буд. Ба воя расидам, мақсадҳои дар наздам гузоштам дигаргун шуд. Лекин, меҳру муҳаббат, ки нисбати китобу китобхонӣ, илму дониш доштам, тайири наёфт. Ҳаҷин меҳру хоҳиш буд, ки ба факултети филологияи руси Донишгоҳи давлатии Самарқанд дохил шудам», ҳикоя мекунанд К. Ҳасанова.

Баъшида ба самти педагогика қорҳои илму услубиаш, ки аз 30-то зиёдаанд, на танҳо донишҷӯёни Донишгоҳи давлатии Самарқанд, балки донишҷӯёни донишгоҳҳои Бухорову Тирмиз, Қашқадарёву Фаргона ва Чирчиқ низ истифода мекаранд. Барои омӯзгорони мактабҳои таълими умумӣ низ ҳаҷмон адабиёти дарсӣ қизмат мекунанд.

— Зан барои дар ҷамъият мавқеи худро пайдо қардан, асосан ба се омил рӯй намуданаш шарт ва зарур мебошад. Аввало ҳар қас дар назди худ мақсад гузоштанаш лозим. Агар шахс

КИБРИЁИ ОМУЌЗГОР

дар назди худ мақсад гузорад, дар зиндагонӣ машаққат пайдо мешавад. Дуом, барои зан оила мақсанест, ки ӯро дастгирии мекунанд, ба ӯ қувва мебахшад ва тақвогу тасаллибахши зан шавҳару фарзандонаш мебошанд. Охиринаш ақл. Занҳо бисёр вақт ба қалбшон гӯш қарда, қорбарӣ менамоянд. Дар натиҷа ақсар вақт панда меҳӯранд. Аз ҳаҷин сабаб на бо ҳиссиёт, балки ба ақл тақя қарда, қорбарӣ намудан мувофиқи мақсад аст, — мегӯяд муаллима.

Кибриё Ҳасанова устои садҳо нафар шоғирдон аст. Панҷ нафар шоғирди муаллима дар арафаи ҳимоя намудани рисолаи номзадӣ мебошанд. Муаллима илму муваффақиятҳои шоғирдоншоро дида, бо шучоат қорҳои илму педагогӣро давом медиҳад.

— Ман дар давоми ҳаётим бисёр мушоҳида қардам ва ба шумоён ин ҳаҷмонро гуфтаи ҳастам, ки бо атрофиён самимона муносибат қунед. Ин оромӣю дурандешӣ хоҳ дар оила бошад, хоҳ дар қор қор атромиро шумо байни мардум зиёда мекардонанд, — доимо таъкид мекунанд Кибриё Ҳасанова.

Муаллима на танҳо дар фаъолияти илмӣ, балки дар оилаларӣ, муносибат бо фарзанду келину набераҳо низ намунаи ибрат мебошад. Барои соҳиби илму дониш шудани набераҳо тамоми имкониятҳои фароҳам меорад. Набараҳои хурдсолар доимо аз биби омӯзгорашон шундани афсонаҳо дӯст медоранд.

Маликаи БАХТИЁР. Шаҳри САМАРҚАНД.

ТАНОСУБИ МАРДУ ЗАН

Дар нашрияи «Психологический» омадааст, ки дар 30 соли охир шумораи мардон, ки танҳо зиндагӣ қарданро ихтиёр қардаанд, дар қаҳон зиёд мегардад. Агарчӣ барои хушбахт гардидан қуфти худро доштан шарт нест, аммо марду маъмулан хушбахт ва саломатанд агар қуфте дошта бошанд. Дар ин мақола меояд, ки

боиси зиёд гардидани сафи мардон танҳо боло рафтани стандарти тақозо аз рӯзгор мебошад, зеро ақсарияти занон меҳонанд, ки қуфташон аз ҷихати эмотсионӣ устувор бошанд, ки ин муносибати онҳоро тамоман дигаргун мегардонад.

Ба ин ҳолат таносуби микдори зану мард ҳеч алоқа надорад. Лекин агар

нафар аҳолии умумӣ, 17 миллиону 607 ҳазору 934 нафар занон ва 17 миллиону 825 ҳазору 838 нафар марду ташкил менамоянд. Ақибад дар он аст, ки соли 1991 50,6 фоизи аҳолиро занон ташкил қарда бошанд, ҳоло онҳо қариб 1 фоиз қам — 49,7 фоиз мебошанд.

Т. МИРҲАЁЕВ.

Зинда бошад модари гулпарварат, То ки бахти мову ту гул оварад.

Сурат-лавҳаи Т. ХОВАРИ.

Зан ҳаҷсонӣ мард озода офарида шудааст.

Бигузоре, ки ин офаридаи зебо ва парвардаи навобиги рӯзгор озода зист қунанд.

Эӣ зан! Ту онӣ, ки ман меҳоҳам дору надори ҳаҷсонӣ худро ба поят нисор қунам.

(У. ШЕКСПИР).

Сухбати телефони смсӣ ду дугона.

— Маниҳа ҳаҷон хоб нақардӣ?

— Не.

— Дар вақти бемаҳалӣ чӣ қор мекунӣ?

— Дар интернет нишастам.

— Ҳа, хуб! Ман дар меҳмонӣям.

— Дугонатар дар хонаи кӣ ҳастӣ?

— Дар хонаи ту.

— Бало зананд! Ман фаромӯш қардам!

Гапи шавҳар

— Занҳо қарат дар як вақт ба гапи шавҳарашон батамом диққат медиҳанд.

— Дар қадом вақт?

— Вақте ки шавҳар дар ҳоҳаш гап мезананд.

Орзуи умри дароз

Сухбати бемор бо духтур.

— Духтурҷон, роҳе ҳаст, то умрам дароз шавад?

— Зан гир!

— Зан гирам умрам дароз мешавад?

— Не, дигар орзуи умри дароз намеқунӣ!

Таҳияи Далер АЗИЗОВ.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси. Тоҷик тилида нашр этилади.

Сармуҳаррир Шерпўлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои қоршанбе ва шанбе қор мешавад. Рӯзнома дар компютерхонаи идора ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардид.

Ҳаҷини нашри баъди, очерку мақола аз 5 саҳифа қорни қорни интервалӣ ва шеър аз 50 микрав зияд бошад, идора қабул намеқунанд. Рӯзнома ба мактабҳои илтиҳорнашуда қавоб намегардонад.

Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонсии матбуот ва аҳбороти Ўзбекистон тақри рақами 0003 ба рӯйқат гирифта шудааст. Индекси нашр — 170. Фармони 2 Г-1025. Адади нашр 4697 ҳаҷм 2 қузи қопӣ. Усули нашр — офсет, андозаи А-2.

1 2 3 4 5 6

Суратхисоби мо дар бонк: С/Ҳ 20212000300101767001, МҲО 00417. Филиали Автотранспорти бонки ДСТ-и «АСАКА» дар шаҳри Тошқанд.

Муҳаррири навбатдор: М. Шодиев. Мувофиқи қадвал — 21.30. Ба қор супурда шуд — 04.20.

Нишонии мо:

100000 ш. Тошқанд, қунчи Матбуотчилар, 32. Телефонҳо: қабулгоҳ: 233 - 82 - 83; Котибот 233 - 83 - 35. Факс: 233-57-30. сайт http://ovozitojik.uz/, e-mail: ovozitoj@umail.uz, ovozitoj@list.ru Индекси обуна 170. Матбааи табунаи Ширкати саҳомии «Шарк». Нишонии қорхона: қунчи Буюк Тӯрон, хонаи 41.